

ÖLÜLER YAŞIYOR MU?

1973

Hüseyin Rahmi Gürpınar 1864-1944

KİŞİLER

Orhan Orhan yirmi bir yaşındadır. Kardeşlerinin en büyüğüdür. Şehamet'e aşık olur ve onunla birlikte olmak için her şeyi göze alır.

Turhan Turhan on sekiz yaşındadır. Kardeşleri gibi ruhlara, ölümden öncesi ve sonrası ile ilgili konulara meraklıdır. Annesi onu ve kardeşlerini, akranlarından ve yeni ortaya çıkan alışkanlıklardan korumak için dışarıya kapalı bir ortamda büyütülmüştür.

Dilaver Kırklık bir baba ile otuz beşlik bir annenin çocuğudur. Annesi cahil bir hüveyik, baba okuma yazma bilmez derece de saftır. Babası ölmüştür. Velittin Paşa Konağı'nda beylerle bir büyümüştür. aileden gibidir.

Talat Bey Beylerin dayısıdır. Dul kalan kız kardeşiyle birlikte yaşamaktadır. Çocukların ruhların dünyası ile çok ilgili olmalarına karşıdır.

Keramet Şehamet'in erkek kardeşidir. Leman'a aşık olur.

Leman Leman on altı yaşındadır. Abileri gibi ruh ve ölüm konularıyla, doğaüstü konularla ilgilidir. Sürekli bunlarla ilgili gerçek olduğu iddia edilen hikayeler içeren kitaplar okumaktadır.

Şehamet Şehamet genç ve güzel bir kızdır. Kötü ruhların etkisinde bir hayat sürmektedir.

ÖYKÜ

Şeyh Battal'ın hayaleti Velittin Paşa konağında, Orhan ve Turhan, ölümden öncesi ve sonrası ile ilgili kitaplar okuyup ruhlardan konuşurken tıkrıklar duyarlar. Birisi duvara üç kere vuruyor gibidir. Çocuklar emin olamaz ama tedirgin olur. O gece bu tuhaflıklar olurken evden çığlık sesleri gelir. Evde uzun, beyaz sakallı, iri ve göbekli, elinde tespihi ile bir adam görünmüştür. Adının Şeyh Battal olduğunu, Karacaahmet Mezarlığı'nda yattığını ve o gece gezintiye çıktığını söylemiştir. Ayrıca ölümünden önce Velittin Paşa'nın onu ve ailesini gözettiğini, şu an ailesinin sefalet içinde olduğunu ve Hanımefendi'nin onlara yardım etmesini istediğini söylemiştir. Şeyh Battal'ın hayaletini evden görenler evin hizmetlisi, onun oğlu Dilaver ve Leman'dır. Üç kişi aynı şeyi söyleyince evin çoğunluğu bu duruma inanır. Sadece Talat Bey akıl yürütüp gerçeğin peşine düşmeye karar vermiştir.

Şeyh Battal'ın oğluna yapılan ziyaret Hanımefendi bu olaydan etkilenir. En kısa zamanda Orhan, Turhan, Hanımefendi, hizmetli Şeyh Battal'ın evini bulmaya giderler. Dilaver'de peşlerine takılır. Şeyh'in oğlu Abdüsselam gizli gizli babası gibi hocalık yapıyordur ve bazen evine girip çıkanlardan, esrarengiz havadan komşular meraklanıyordur. Dilaver adamı görünce, hayalet olarak gördüğü kişiye çok benzediğini, isterse makyajla tıpatıp aynısı olabileceğini fark eder. Adam babasının ruhunun bazen böyle etrafta dolaştığını, bazı günler evdeki kıyafetlerinin ortadan kaybolup sonra tekrar aynı yere koyulduğunu anlatır. Oğlanları okur ve üfler. Dilaver'in dik başlı ve manalı konuşmalarından dolayı onu kötü ruhların ele geçirdiğini söyler. Onu da okur üfler ve kötü ruhlardan kurtulmak için yapılması gerekenleri annesine anlatır. Dilaver ise hocaya inanmıyor, hepsini kandırdığını fark ediyor ve alay ediyordur. Gelince olan biteni Talat Bey'e anlatır ve ikisi eve giren ve hayalet olarak ev halkına görünüp para koparmaya çalışan adamın bu olduğuna inanır. İş bunu kanıtlamaya gelmiştir.

Talat Bey'in sorgusu Talat Bey olay olduğu gün aşağıda hiç odalarından çıkmayan iki hizmetçiyi sorgular. Birisi çok yaşlıdır ve yatağından kalkamıyordur, diğeri de ona bakım için yanında kalmış, gürültüleri duymasına rağmen dışarı çıkıp bakmamıştır. Talat Bey onları sıkıştırır ama sonuç elde edemez. Çok dikkat çekmemek için daha fazla da üstelemez. Fakat ruh diye bilinen bu adamın içeri birisinin aldığına emin gibidir.

Ruh çağırma seansı Yine bir akşam Orhan, Turhan odasında ruhlarla ilgili okuma yaparken dayıları odaya gelir. Tekrar çocuklara konu ile ilgili sorular sorarak, bu durumların bilime aykırı olduğunu söyler ve onları bu konulardan uzaklaştırmaya çalışır. Bu sırada yine duvara üç kere birisi vurmuş gibi ses gelir. Dayı Dilaver'in şaka yaptığından şüphelense de yaptığı araştırma sonrası onun olmadığı anlaşılır. Çocukların mürebbiyeleri de ruhlar konusunda çok ısrarcı ve inançlıdır. Sonra Orhan ve Turhan'dan ruh çağırma seanslarına onu da dahil etmesini ister. Böylece soru işaretlerine dair cevaplar bulabilecektir. Leman, Orhan, Turhan, mürebbiye Madam Sermin, anneleri ve dayı bir masa etrafına toplanır ve ruh çağırır. Madam ruh çağırma seansını yürütür. Çocuklar bu ruhun onların ailesine ait olan, çağırdıklarında gelen bir ruh olduğunu söyler. Ağır olan masa sallanır. Dayı aşağı doğru bakıp birinin sallayıp sallamadığını kontrol eder ve bir şüphe bulamaz. Alfabe usulüyle konuşuluyordur. Konuşmanın sonunda ruhun onlara ilettiği mesaj, uzakta tanımadıkları bir ailede olan facianın zararının sonunda onlara dokunacağıdır. Dayı masanın hareketini çevresinde bulunanların vücutlarından yayılan ruhsal, sinirsel akımların etkisine bağlar. Fakat konuşma olayına bir türlü inanamıyordur. Konuşma, masanın ayağına vurarak, bir çeşit telgraf konuşması şeklinde yapılıyordu. Onlar ağızdan söylüyor fakat ruhlar tıkırtıyla cevap veriyorlardı. Madam ruhların her şeyi söylemesine izni olmadığından gelecekle ilgili sadece bu kadar bilgi verebildiklerini söyler.

Leman'ın korkusu Bir gece konakta çılgınlıklar duyulur. Herkes bir araya toplanır. Çılgınlıklar Leman'dan geliyordu. Leman'ın anlattıkları inanılır gibi değildir. Kız, odasına girdiğinde yatağında kendisinin ölmüş halini görmüştür. Bunu da daha önce okuduğu ölüm ve ruhlarla ilgili kitapların birinden öğrendiği bir rivayete yormuştur. Kitapta kendisini ölmüş gören kadın çok geçmeden zamanı gelince gerçekten de ölmüştür. Dayısı artık çocukların okuduklarından çok etkilendiğinden söylenir. Fakat kimse Leman'ı gördüklerinin bir sanrı olduğuna inandıramaz. Genç yaşta ve yakın zamanda öleceğine kesin olarak inanıyordu.

Yeni komşuların esrarengiz havası Bu sırada konağın yanındaki köşke yeni komşular taşınır. Bahçeleri bitişiktir fakat yeni komşulardan kimsenin yüzünü görememişlerdir. Esrarengiz bir havaları vardır. Dilaver gelen postacıdan evde yaşayan bazı kişilerin isimlerini öğrenmiştir ve Orhan ile Turhan'a bilgi verir. Ama hepsi merak içindedir. Bir gün Dilaver, köpekleri konağın köpeği ile bir araya gelmek isteyip aradaki duvarın dibinden sürekli havlayınca dayanamamış köpeğe destek çıkıp duvardan geçmesine yardımcı olmuştur. O esnada köpekler bir araya gelince bahçede seslenmeler başlamış, komşuların hizmetçisi söylenmiştir. Evin güzeller güzeli kızı pencereden bakınca, Dilaver kızın güzelliğini görebildiğinden Orhan ve Turhan'a bu peri gibi güzel olan kızı anlatır. Orhan, Turhan ve Dilaver sık sık bir araya gelip komşuların esrarengiz hallerini konuşmaya başlar. Bu ailenin sırlarını çözmek isterler. Dilaver'in aklına evin hizmetlisi Minüre isimli kıza aşık numarası yaparak ağızdan laf almak gelir. Kendisini feda edeceğini söyler. Çünkü kız çok çirkin ve kötü kokuludur.

Doktor komşuyla ruhlar üzerine sohbet Akşam üç köşk aşırı doktor komşuları Velittin Paşa Konağı'na gelir. Hoşsohbet komşu isprizma meraklarından dolayı gençlere takılmayı sevmektedir. O sebeple ruhlarla konuşmak için masa etrafında toplanmayı teklif eder. Masayı tıkırdatan kuvvetin ne olduğunu anlamak istiyordu. Hanımefendi, Madam Sermin, Talat Bey, çocuklar masanın etrafına toplanır. Ruh çağırılır. Konuşma başlar. Doktor ruhların varlığını anlamaya, neden onları göremeyip bazı şeyleri algılayamadıklarına yönelik sorular sorarak durumun garipliğini ortaya çıkarmaya çalışır. Bu ruh ile filozoflardan, derin konulardan konuşulur ve sonra ikinci çağırılan ruha ise köşkteki yeni komşular sorulur. Ruh, fazla soru sormamalarını, cevaplayamayacağını, iki fani arasında bir melek gibi kalmış evin genç ve güzel bir kızı olduğunu söyler. Bu seans sonrası ruhlar üzerine bazı kitaplardan bölümler, anılar okunur. Tartışma yapılır. Akla, bilgiye uygun bir yorum kabul etmeyen bu gariplikler karşısında doktor ve Talat Bey kaleleri biraz da olsa sarsılır. Bazı olayların oluş biçimlerinde reddedilmeleri zor öyle gerçekler görünüyordu ki cevap bulamıyorlardı.

Dilaver, Minüre'ye yakınlaşır Dilaver, Minüre'ye yaklaşmak için planlar yapar. İlk planında Orhan ve Turhan'ı kullanır. Bahçede top oynarken birkaç kez top duvarın ötesine geçer. Minüre sert çıkışır fakat onun bu azarlamasına evin hanımefendisi karşı çıkar ve istedikleri zaman bahçeye girebileceklerini söyler. Dilaver bundan yararlanır. Uçurtmasının kaçması, topun bahçeye gitmesi, köpeğin kaçması gibi bahanelerle bahçeye gider. Minüre'ye bir seferinde ona tutulduğunu söyler. Kız ilk önce sert çıkıp ona küçük olduğunu ima etse de üçüncü ataktan sonra yumuşar. Dilaver gündüzleri görüşmelerinin zor olduğunu, geceleri duvarın dibine gelirse yüzünü biraz görebileceğini söyleyince Minüre imkânsız olduğunu söyler. Ev geceleri tekinsiz oluyordu fakat bu konuda fazla bilgi vermez.

Komşu köşkteki esrarengiz olaylar Birkaç gece Orhan, Turhan ve Dilaver karşı köşkü gözetler. Bir değişiklik olursa yakalamak isterler. Ama bir kıpırtı olmaz. Ama zifiri karanlık bir gece de köşkün içi

allak bullak olur. Gençler hemen bahçeye çıkar ve ağacın arkasına saklanarak izlerler. Ceplerinde de birer silah vardır. Köşkteki bağırış çağırışları ve karmaşayı izlerken karşılarında belli belirsiz bir ışık gezindiğini fark ederler. Dilaver'in ısrarı ile ışığa doğru ilerlerler. Yaklaştıkça görürler ki ışık önden gidiyor, bahçede ne kadar saksı, kazma, kürke vs varsa başları yukarıda birer insan yürüyüşüyle sıraya geçmiş şekilde onu takip ediyorlardır. Bu alay beylerin önünden geçer. Dilaver dayanamaz ve aralarına girmeye karar verir. Dilaver, sanki tutulduğu bir sihrin etkisiyle yaptığını yarı bilmez bir sarhoş kesilmiştir. Elindeki tüfeği ile ruhani varlığın nasıl bir şey olduğunu anlamak için dokunur. O an yüzüne bir tokat çarpar. Kırbaç şiddetindedir, iki kere döner ve yere yuvarlanır Yanağında iz çıkmıştır. Orhan ve Turhan, Dilaver'i eve getirir. Herkes başına toplanır. Olanları anlatırlar. Dilaver çok sinilidir. Bu işin iç yüzünü anlık istiyordur. Diğerleri ise onu çarpılacağı, daha kötü olabileceği konusunda inandırmaya çalışıyorlardır. Hatta Hanımefendi ve annesi onu Şeyh Battal'ın oğluna okutmak ister ama Dilaver şiddetle karşı çıkar. Köşkteki sessiz komşuların evlerinden gelen bu tekme tokat ve bağırış seslerine ise bir türlü anlam verilemez.

Doktor, komşu köşke çağırılır Bir akşam doktor yine konağa gelir. Rüyalar hakkında sohbet ederler ve kitaplardan bazı bölümler okurlar. Bu konuşmalar sırasında köşke Keramet gelir ve kız kardeşinin fenalaştığını, doktorun burada olduğunu öğrendiğini ve evlerine gelmelerini rica ettiğini söyler. Bu sayede evdekilerle de ilk kez tanışmış olurlar. Doktorla birlikte giderler. Orhan ve Turhan kızı görmek için çok isteklidir ve o akşam oluşan bazı durumları bu istekleri için kullanırlar. Yine de kızı göremezler. Gecenin sonunda doktor köşke gelerek olanları anlatır. Öncelikle kızın güzelliğini anlata anlata bitiremez. Kızın nabzının gittiğinde yok denecek kadar az olduğunu, müdahalesi ile biraz iyi olduğunu söyler. Aile fazla konuşmamış, sırlarını açığa çıkarmamıştır. Son olarak da komşularına mesaj göndermişlerdir. Komşularıyla görüşmek istediklerini ama ilk ziyareti onlardan beklediklerinden tereddütte olduklarını söylemişlerdir.

Minüre, Dilaver'e aşık olur Bu sırada Dilaver büyük sırrın peşindedir. Orhan ile Turhan ondaki esrarengiz durumu fark eder. Boynunda da tenekeden bir muskayla dolaşmaya başlamıştır. Onu sıkıştırırlar ve sonunda ağızından laf alırlar. Minüre; Dilaver'e aşık olmuş ve bir akşam Dilaver bahçedeyken onunla konuşmaya başlamıştır. Dikkat çekmeden onu takip etmesini istemiştir. Dilaver bu kızla kesinlikle yakınlaşmak istemese de dikkatli bir şekilde dediklerini yapmış, köşkün hiç kullanılmayan, eski bir bodrum katına, hizmetçi odasına onu sürüklemiştir. Eski püskü masada ikram için kuruyemişlerde hazırlamıştır. Dilaver kızın ağızından laf almak için ona fazla yaklaşmadan yanında dursa da Minüre ona iyice yakınlaştığından çarçabuk oradan kaçmıştır. Birisinin yakalamasından korktuğunu söyleyerek de bahane uydurmuştur. Evin sürekli kafayı Şehamet'e takmış iki ruh tarafından ablukaya alındığını, kızı rahat bırakmadıklarını öğrenebilmiştir. Boynundaki muskayı da ruhlardan korunması için o vermiştir.

Komşular birbiri ile yakınlaşır Komşu köşktekiler doktorla haber gönderince Velittin Paşa ailesi ile komşu köşktekiler görüşmeye başlar. Talat Bey, Şehamet'in babasıyla, Hanımefendi annesiyle, Leman Kerametle, Orhan Şehamet ile iyi dost olur ve sürekli vakit geçirirler. Zaman geçtikçe Keramet ve Leman, Orhan ile Şehamet birbirine ilgi duymaya başlar. Birbirlerine açılmaları ise zor olur. Bu sırada Dilaver artık Minüre'den başka bir şey öğrenmesine gerek kalmadığından, aile ile de görüşülmeye başlandığından ondan kızdan uzak durur. Fakat kız ona kafayı takmıştır. Uzaktan gördükçe el kol hareketleriyle onu tehdit ediyor, bazen de öpücük yolluyordur. Dilaver bu durum anlaşılırsa rezillik çıkacağından endişelidir. Ona verdiği muskadan da kendisine büyü yapmaya çalıştığını anlamıştır.

Dilaver ve Minüre olayları Bir gün diğer köşkün ellili yaşlarındaki, Arnavut ve sert Bahçıvan'ı Dilaver'i tehdit eder. Minüre ile nişanlı olduğunu, Minüre'nin Dilaver'i ona şikayet ettiğini, kızı rahat bırakmadığı için onu öldüreceğini söyler. Dilaver bu pek de akıllı olmayan adama durumu anlatmaya çalışır. Bu Minüre'nin intikam oyunudur ama adam anlamaz. En sonunda kendisi gibi genç ve daha yakışıklı biri varken, Minüre'nin onun gibi birini tercih etmeyeceğini anlatarak kızın oyunundan bahseder. Minüre'yi de onunla uğraşmaya devam ederse kötü olacağını söyleyerek tehdit eder. Bahçıvan ve Minüre belasından bu şekilde kurtulur.

Şehamet'in sırları merak edilir Orhan ve Turhan Şehamet ile ilgili sırları giderek daha çok merak ederler ve ruh çağırış sormaya karar verirler. Mürebbiye, Leman, Orhan, Turhan ve Dilaver ruh çağırışı ve her zaman gelen ruh gelir. Ruh, Şehamet'in hakkında bilgi verir. Söylediklerinden ona yaklaşmamaları gerektiği anlamı çıkar. Şehamet'in başından bir evlilik geçtiğini, başında belalar olduğunu söyler. Kız masum, vefalı iyi bir kızdır ama çaresizdir ve kötü ruhların elindedir. Masadakiler bu olayın her şeyini öğrenme merakına düşerler. Verilen bilgiler meraklarını körüklemiştir.

Orhan ve Şehamet'in aşkı Görüşmeler sıklaştıkça, Orhan Şehamet'e açılmış, aşkını ilan etmiştir. Şehamet ise kimseyle evlenemeyeceğinden, onun durumunun içinden çıkılamayacak kadar kötü olduğunu söylemiştir. Ama onunda gönlü de Orhan'dadır. Orhan ise sonunda ölüm bile olsa Şehamet ile o yolda birlikte olmak istiyordu. Bu sözler Şehamet'in de aklını çeler. Onu rahat bırakmayan ruhlar vardır fakat zaten sonunda ölecekse neden onunla ölüme razı olan Orhan ile ölmeyeyim diye düşünüyor, annesinin uyarı ve telkinlerine karşı geliyordu. Aynı şekilde Orhan'da hayatında ilk kez annesine asilik yapmış, ne derse desin bı konuda onu dinlemeyeceğini, gerekirse kaçacaklarını söylemiştir. İki annede panik yapar. Orhan'ın annesi kızın başında ne tür felaketler olduğunu bilmediğinden oğlu için endişelenir. Şehamet'in annesi ise kızına, durumunu bile bile, suçsuz bir erkeği nasıl kötü olayların içine sürüklüyor diye söylenir.

Keramet ile Leman yakınlaşır Keramet ise Leman'a açılır. İki de birbirine çok aşıktır ve utangaçtır. Fakat Leman umutsuzdur. Keramet'e yakında öleceğinden, bu sebeple onunla evlenmeyeceğinden bahseder. Fakat onun başkasıyla evlenmesine de dayanamamağını söyler. Kendisini ölü şekilde yatağında yatarken gördüğü andan ve buna dair gerçek hikâyelere dayanan ölüm ve ruh ile ilgili kitaplardan bahseder. Keramet, sürekli bu saplantılı düşüncesinden dolayı Leman ile konuşur ve onu bu fikrinden uzaklaştırmaya çalışır. Leman'ın ruhsal bir sorunu olduğundan da endişelidir.

Turhan, kokain bağımlısı olur Tüm bunlar olurken Turhan'da da değişik ruh halleri görülüyordu. Bu durum Dilaver'in dikkatini çeker ve onunla konuşur. Kokain kullanmaya başladığını anlar. Bir Rus ile arkadaş olmuştur, para karşılığı onun için bakkala bırakıyordu. Turhan, Dilaver'e onu ürküten şeyler söyler. Ona göre bu maddeye kullananları zihni aydınlanıyor, gerçekleri görebiliyor, asil uyanışa o zaman eriyordu. Ayrıca onu bekleyen bir sevgili vardır, yüzünü görmüştür onu bulmaya çalışıyordu. Bu madde sayesinde ruhu bedeninden kurtulup onu arayabiliyordu. Turhan, Dilaver'i de denemesi için zorlar ama Dilaver yanaşmaz. Ona göre Turhan'ın durumu, diğer iki kardeşinin çaresizliğinden daha tehlikelidir.

İki ailenin toplantısı Dilaver ve Talat ise iz peşindedir. Karşı köşkte olanları çözmeyi, ruh olaylarının ardındaki gerçeği öğrenmek ister. Onlar hala olanlara inanmıyordu. İki aile ise çocuklardan gizli bir araya gelir. Şehamet ve Orhan'ın evlenme isteklerine karşı bir çare ararlar. İki taraf da çocukların evlenmesine razı değildir. Şehamet'in anne babası, kızlarının başka bir gencin felaketi olmasını istemiyordu. Kızları kötü ruhların elindedir ve rahat bırakılmıyor, ölümlle tehdit ediliyordu. Şahamet'in babası da bu olanlardan önce Talat Bey gibi ruhlara inanmıyordu ama artık inanmaktan başka çaresi olmadığı söyler. Kızın durumu hakkında da daha fazla bilgi paylaşmaz. Toplantı sonunda evliliğe razı gelme ya da evliliği kesinlikle engelleme konusunda tam bir karar alınamaz. O akşam öyle geçer. Anneler ise gizlice bir araya gelir. Erkekler bu işi hocaya gidip çözme işine yanaşmamışlardır. Onlar gizlice gitmeye karar verirler. Şeyh Battal'ın oğluna gideceklerdir. Dilaver ise bu gizli konuşmayı duyar. Bu sırada Şehamet güçlü bir medyum yardımıyla biraz rahatlamıştır. Kısa bir süre içinde olsa ruhlar medyum sayesinde kontrol altına alınmıştır ve Şehamet'i o ara rahatsız edemiyor, köşkte gürültüler olmuyordu.

Orhan ve Şehamet'e büyü yapılır İki kadın Şeyh Battal'ın oğluna gider durumu anlatır. Adam bu işten çok para kazanabileceğini anlar. İki çocuğun evlenmesine imkân olmadığını anlatır. Bu evlilik ölüm getirecektir. Çok ileriye varan soruları ise cevaplayamayacağını söyleyerek bir yere kadar bilgi verir. İki gencin birbirinden soğuması için yapmaları gerekenleri anlatır. Elbiselerine dikmeleri için muskalar yapar, çamaşırlarına uygulamaları için bazı telkinler verir ve yedirmeleri için kırk gün bekletilmiş ve okunmuş şeker verir. Dilaver hepsini annesinden öğrenir. Kadına yeminler ederek kimseye anlatmayacağını söylemiştir.

Orhan ve Şehamet, büyüü öğrenir Bu sırada Dilaver, Şehamet ve Orhan'a olanları anlatır. İki genç çok şaşırır. Hemen kıyafetlerini kontrol ederler ve muskaları bulurlar. İçlerini boşaltıp başka şeyler koyarlar. Fakat yediklerine içtiklerine çare yoktur. Dilaver, hocanın zaten sahtekâr olduğunu bir etkisi olmayacağını söyler. Zaten iki genç birbirinden uzaklaşacağına aksine daha çok bağlanıyordu. Dilaver ve Orhan, Şeyh Battal'ın oğluna gidip söylediklerinin aksi söylemesi ve annelerini ikna etmesi için onunla konuşmaya karar verirler. Şehamet de onlarla gelmek istiyordu ama bir ricası vardır. Belli zamanlarda sinir krizine tutuluyordu. Böyle bir hale uğrarsa yapmaları gerekenler vardır. Boyun ve kol damarlarını ovulacak, onlara vereceği küçük bir ilaç şişesini koklatılacak, kulağına da sürekli 'korkma, gittiler gittiler' denilecektir.

Hocanın evindeki gariplikler Hocanın karşısına kabul olunduklarında hoca tüm ısrarlarına rağmen onların evliliğini mümkün görmediğini, kötü ruhlardan kurtulamayacaklarını ve annelerine bunun aksini

söylemeyeceğini söyler. Onlardan da para koparmaya çalışır. Bu iş için milyonlar gerekir der. Dilaver ve Orhan onu ikna etmeye çalışırken odanın içinde gariplikler olur. Duvarda yıllardır iple asılı duran yazılar düşüyor, kitabın sayfaları kendi kendine açılıyor, evin kapısında birisi varmış gibi sürekli zil çalınıyor ve mutfakta garip olaylar oluyordur. Şeyh şaşkınlık içindedir. Bu sırada birden Şehamet'in fenalaşmış olduğu görülür. Orhan söylediklerini yapar ve kızı kendine getirir. Hoca olanlardan korkar, bunların kendisine konu ile ilgili uyarı olduğunu düşünür. Teklifi kabul eder ve ne isterlerse yapacağını söyler. Kadınlarla tekrar bir araya gelip, çocukların yıldız haritasına baktığını, gördüklerinde değişiklik olduğunu, evlenmezlerse daha kötü sonuçlara yol açabilecek durumlar meydana gelebileceğini söyler. Bu konuda aileye güven verir.

Şehamet'in ilk nişanlısı Şeyh'in sözleri üzerine iki ale tekrar bir araya gelir ve Orhan ile Şehamet'in evlenmesine karar verir. O an artık yapılması gereken tek şey vardır Şehamet ile ilgili sır perdesinin aralanmasıdır. Şehamet'in hikâyesi ise inanılması güç ve çaresiz görünüyordur. Her zaman çok güzel ve dikkat çekici olan Şehamet'in kismetleri de ilk genç kızlığından beri çoktur. Mahallede ona kafayı takmış belalılardan birisi de oldukça zengin olan, her istediği yapılarak büyütülmüş, iri yarı, güçlü ve belalı Sakıp Cemal'dir. Sakıp, kafayı Şehamet'e takmış ve ısrarı sonucu sonunda onunla nişanlanmıştır. Fakat Şehamet ondan korkuyor, asla onunla yalnız kalmak bile istemiyordur. Ailesi bu durumu görür ve kızını bu nişanlılıktan nasıl kurtaracaklarını düşünür. Tam bu sırada Sakıp Cemal meyhanede adam vurur. Üç yıl hapis yemiştir. Aile bu durumu bahane eder ve nişanı bozar. Sakıp Cemal ise tehditler savurarak, Şehamet'in kendisinden başkasıyla olması durumunda intikamını her şekilde alacağını söyler.

Şehamet'in ilk aşkı Nişan olayının bozulmasından sonra yine kızı isteyen çok olur ama ailesi yaşının büyümesini ister. Şehamet ise o sırada, ekranda görüp aşık olduğu bir artiste çok benzeyen birine aşık olur. Bu kişi lafları, ısrarı ve tavırları ile zamanla Şehamet'e kendini aşık eder. Kendisi de ona aşık olur. Aslen, kendini birebir bir artiste benzeterek rol kapmaya, bundan faydalanmaya çalışan, boş gezen, yıllık bir tiptir fakat Şehamet bunu fark etmez. Baba ise kızının bu seçimini desteklemez. Kızı Ulvi Nadir'e vermez. O ise ısrarla evden ayrılmıyor, sürekli Şehamet ile iletişime geçiyordur. Bu sırada Sakıp Cemal'in hapisten çıkma zamanı yaklaşır. Tehdit mektupları artarak gelir. Aynı mektuplar Ulvi Nadir'e de gidiyordur. Ama o bu tehditlere aldırış etmiyordu. Şehamet'in babasının aklına bir fikir gelir. Ulvi Nadir ile Sakıp Cemal'i karşı karşıya getirecek, birini mezara, birini hapishaneye gönderip kızını kurtaracaktır. Fakat bu hain plandan Şehamet'in haberi yoktur. Sakıp Cemal hapisten çıkınca evin önüne gelip ateş etmeye ve Nadir Ulvi'yi tehdit'e başlar. Polis bu sebepten onu tekrar tutuklar. Babanın planı tam istediği gibi ilerlemez. Bu sırada Şehamet, Sakıp Cemal'in geceleri avluya geldiğini görmeye başlar ve geceleri çılgınlıklarla uyanır. Ailesi sinir bozukluğu sansa da evdeki hizmetliler de aynı şeyi söyler. Akıllarına rüşvet ile geceleri hapishaneden çıkıp bu oyunu oynamış olabileceği gelir.

Şehamet'e musallat olan kötü ruhlar Baba olanlardan sonra Ulvi ve Şehamet'in evlenmesine izin verir. Herkes çok tedirgindir. Polisler evin önünde nöbet tutar. Düşün sorunsuz olur. Gelin damat tedirgin biçimde odasında, Nadir Ulvi Şehamet'e güven vermeye ve tedirginliğini belli etmemeye çalışır. Belinde tabancası da vardır. Tam birbirlerine yakınlaşınca odanın kapısı açılır ve Sakıp Cemal ile Nadir Ulvi vuruşarak birbirini öldürür. Şehamet siniz krizi geçirir. O günden sonra sürekli evde garip olaylar olmuştur. Evde her şey birbirine giriyor, Nadir Ulvi ve Sakıp Cemal'in hayaletleri aynı düşün gecesindeki gibi vuruşuyor, Şehamet'i ikisi de kimseye yar etmeyeceğini söylüyor, kızı çekiştiriyorlardır. Aile kime başvurduysa da bu olayları engelleyememiş olayın esrarını çözememiştir. Hocalardan, medyumlardan, polislerden yardım istemişlerdir. Kimse çare bulamamıştır. İki ruh kızı kimseye yar etmeyeceğini ve aralarındaki düşmanlığın bitmeyeceğini söylüyordur. Aile çare olarak taşınmaya karar verir fakat etrafındaki kötü olaylar yeni evlerine giderken bindikleri gemide bile devam eder. En sonunda da etrafında pek kimsenin yaşamadığı ve dedikodu olmadan daha rahat yaşayacaklarını düşündükleri bu köşke taşınmaya karar vermişlerdir.

Talat ve Dilaver'in işbirliği Ruhları kontrol eden medyumun ölümünden sonra ruhlar iyice azıtır. Orhan, Şehamet'in hikâyesini öğrenince ona daha bir tutkuyla bağlanır. Anneler korksa da iki genç evlendirilir. Masa başında yapılan bir seansta ruhlar Şehamet'i öbür dünyaya alacaklarını, çok geçmeden Orhan'ın da sevgili karısının izinden gideceğini bildirirler. Anneler bunun üzerine Şeyh Battal'ın oğluna başvurmaktan başka çare bulamazlar. Dilaver bu gizli konuşmayı duyar ve dayıya haber verir. Talat Bey ve Dilaver, Şeyh Battal'ın oğlunun Hanımefendi'yi Şehamet ve Orhan meselesi ile iyice soyacağını anlar. Bu durumu artık çözmeye, adamın yalanlarını ortaya çıkarmaya karar verir. Dilaver artık gözünü kırpmadan nöbet tutacak, Şeyh Battal'ın ruhu gibi gelen oğlu sandıkları yalancı hocayı yakalayacaklardır.

Şeyh Battal'ın hayalet bilmecesi çözülür Gece beklenen olay gerçekleştiğinde Dilaver dayıyı uyandırır. Dayı tabancasıyla aşağı inerken Dilaver de ona ışık tutuyordu. Böylece ruhu yakalayacaklardır. Fakat alt katta, tam hayalet sanılan kişiye yaklaşmışken Dilaver elinden ışığı düşürür. Her taraf karanlık olur. Dayı karanlıkta görmeden birkaç el ateş eder fakat her ne ise çoktan ortadan kaybolur. Sabah alt kattaki hizmetçiler tekrar sorguya çekilir ama bir ipucu bulamazlar. Alt katlardan herhangi biri nasıl girebilir diye araştırma yaparken kullanılan bir kömürlük fark edilir. Kapısı açıldığında, içinde bir kişinin ortasından geçebileceği kadar yol açıldığını, yolun etrafında eşyaların yığılı olduğunu görürler. Odanın sonundaki parmaklıklı pencere ise yerinden oynayabiliyordu. Birisi fark edilmemesi için pencereyi sağlamış gibi oraya tutturmuştur. Ayrıca bir de kan lekesi vardır. Dayı ve Dilaver, ruh diye oradan içeri giren biri olduğunu ve vurulduğunu anlar. Ama neresinden vurulduğunu bilmiyorlardır. Tüm bunlar ev halkına anlatılır. Hanımefendi ise hala inanmıyor, Şeyh Battal'ın lanetini çekeceği için kardeşine kızıyordu. Çok geçmeden Şeyh Battal'ın hoca Oğlu'nun önce hasta olduğu ve kimseyi göremeyecek durumda olduğu, birkaç gün sonrada öldüğü haberi duyulur.

Talat Bey'in merakı Bu sırada akşamları köşkte gümbürtüler kopmaya, zelzele gibi köşk sallanmaya başlar. Minüre ve diğer hizmetli köşkten kaçır. Hangi hizmetliyi alsalar bir aydan çok dayanmaz olmuştur. Kimse odalarından geceleri çıkmaya cesaret edemiyordu. Orhan ve Şehamet'in yatak odasında ise her hafta iki rakip ruhun düellosu yenilenmektedir. Talat Bey bu fantastik olaya gözleriyle şahit olabilmek ve esrarı çözmek için merak içinde olsa da kendisi olayı öğrenip koşuncaya kadar durum bitmiş oluyordu. Kendi gözüyle görmedikçe ve hayaletleri incelemedikçe kim ne anlatsın anlatsın fikri değişmiyordu.

Ruhlarla konuşulalar Hayaletler karı koca odasındaki gürültüleri sıklaştırır. Bunlara karşı ne silah, ne üfürük, ne rica etki yapmıyordu. Bir süre önce genç çiftin bebekleri de olmuştur. Bu durum Şehamet ve Orhan'ın bebeğine de yansımaya başlar. Bebek geceleri gürültüyle uyanıyor, kimi zaman bebek beşiğinden alınıp başka yere koyulmuş bulunuyordu. Aracılık için başka medyumlar da bulunur. Hiç biri bu durumlara çare bulamaz. Sonunda mürebbiyenin medyumluğuna başvurulur. Mürebbiye bu iki ruhu çağırır ve onlarla konuşur. Ulvi ve Sakıp barışa yanaşmazlar. Asla barıştan yana olmayacaklarını, ikisinin hep düşman kalacaklarını söylerler. Şehamet için ikisi de katil olup ölmüştür ve onun mutluluğunu da görmek istemiyorlardı. İkisini birbirinden ölüm yolu ile ayıracıklarını iletirler.

Şehamet'in ölümü Bir gece karı koca huzursuz şekilde uyurken yine gürültü ile uyanır ve bebeği balon gibi havada dururken görür. Şehamet adeta kartal gibi havalanarak bebeği almaya çalışır ve bebekle birlikte yere düşer. Bebek kurtulur ama Şehamet ölür. Orhan bu şok ile Şehamet'in ölüsünü kimseye vermez ve o geceyi karısının cesedi ile odada geçirir. İçeri yalnızca Turhan'ı alır. Fakat iki gün sonra artık duruma müdahale etmek için odaya girerler. Ama ortada ceset yoktur. Tüm ısrar ve çabalara rağmen iki genç bir şey söylemez. Şehamet'i iyi ruhların alıp götürdüğü, onu kötü ruhlardan korumaya çalıştıklarını, kızın bedeninin havalandığını söylerler.

Hanımefendi'nin çocuklarının acıklı hali Talat ve Dilaver, Orhan'ın da kardeşi gibi kokain kullanmaya başladığını, yavaş yavaş aklını kaçırdığını anlar. İki kardeş sürekli vakit geriyor, başka bir aleme dalıyor, garip garip konuşuyorlardı. Dilaver onları kandırarak aralarına katılmaya çalışsa da bir türlü sırlarını ona vermezler. Bu sırada kızları ölen ve cesedi kaybolan anne baba çok üzüntü içinde idiler. Oğulları Keramet'in de sonunun aynı olmasından korkarlar. Çünkü Leman öleceğine inanıyor ve sürekli mutsuz şekilde ölümü bekliyor, bundan bahsediyordu. Oğullarını Leman'dan ayırmaya karar verirler. Torunlarını babaannesine bırakarak, oğullarını alarak oradan uzaklaşırlar. Turhan tam bir kokainman, Leman ölümü tedirginlikle bekleyen biri halindedir. Orhan da karısının acıyla Turhan'ın izindedir.

Dilaver, Turhan'dan gerçekleri öğrenir Orhan bir gün ortadan kaybolur. Üçüncü gün gelmeyince herkes yas havasına girer. Turhan ise üzülmemelerini, karısının yanına gittiğini söylüyordu. Dilaver, Turhan için nöbet tutmaya başlar. Bir gün herkes uyurken odasından çıktığını görür ve bir hayalet gibi onu takip eder. Turhan'ın, artık kullanılan, eskiden Velittin Paşa'nın servetini yangın, hırsızlık, savaş gibi durumlarda korumak için yaptırdığı, iç içe geçmiş mahzenlerden oluşan, yer altında bulunan yerine girdiğini görür. Anahtarla kapıları açıyor, takip edilmediğini düşündüğünden kapıları açık bırakıyordu. Elinde de ışık vardır. Dilaver onu sessizce takip etmeye devam eder. Çok geçmeden dayanılmaz bir koku gelir. İlerledikçe Şehamet'in cesedini ve onun üzerinde Orhan'ın cesedini görür. Turhan'a bu durumu sorar. Turhan, Orhan ile Şehamet'in cesedini oraya taşıdıklarını, Orhan'ın karısından ayrılmak istemediğini ve yaşadıkça gelip yüzüne bakmak istediğini anlatır. Orhan ölünce cesedini karısının yanına indirmesini tembih etmiştir fakat buna gerek kalmamıştır. Bir gece ortadan

kaybolmuş, onu bulamamıştır. Mahzene inip baktığında onu karısının bedeni üzerinde, ölü şekilde görmüştür. Kardeşinin vasiyeti bu ev içindeki mezarlığı kimseye bildirmemesi ve Turhan'ın türbedarları olmasıdır.

TEMALAR

Fantastik/Macera Fantastik öğelerin çokça yer aldığı bir romandır. Ruhların birbirine silah çekmesi, eşyaların yerlerinden oynamaları gibi durumlar sıkça yaşanır ve birçok karakter tarafından bu olaylar gözlemlenebilir. Ruh, peri, ölümden sonrası gibi konuların gerçekliğinin kesin olarak kanıtlanamamasının yanında, bu konuda saygın bazı düşünürlerin iddiaları da romana yansıtılmıştır. Merak duygusunu uyandıran olaylar her zaman bir sonuca bağlanmamakta ve ruh konularının muamması olarak kalmaktadır.

Batıl İnanç Dinin ve kültürün etkisi ile bir çok karakterin batıl inançlara karşı zaafı olduğu görülmektedir. Bu hassasiyetleri kolay aldatılmalarına neden olmakla birlikte, kaderci olmalarına ve korku kültürüyle yaşamalarına sebep olmaktadır. Talat Bey ve çoğu durumda sorgulayıcı olması yönüyle Dilaver, olayları bilinmezliğe bağlamayı reddetmekte ve gerçeğin peşine düşmektedir.

KARAKTER ANALİZİ

Dilaver (Uyanık)

Karakter Dilaver uyanık, meraklı ve alaycı bir gençtir. Bu özellikleriyle hikâyede kritik noktalarda kendisine yer bulmuştur. Akıllı ve gerçeğin peşine düşen karakteri sayesinde her söylenene hemen inanmıyordur. Ruhlarla ilgili başına gelen olaylardan sonra hala korkusuzca olayların içinde yer alması ve olanlarla yüzleşmeye çalışması cesaretini göstermektedir.

Aktivite Dilaver, konakta kendi yaşıtı beylerle beraber büyümüştür. Tam bir eğitim almaya da onlarla birlikte öğrenim görüp, dil öğrenmiştir. Onların okumaya değer bulmadıkları materyalist düşünceler içeren kitapları da karıştırmıştır. Konaktaki bazı işlerle meşgul olmak dışında uğraşı yoktur.

ÖRNEK ANILAR

Alaycı/Hazırcevap Şeyh'in oğlu, Dilaver'in içine bir şeyler karıştığını söyleyip onu okuyup üflerken, Dilaver alaycı yaklaşıp. "Efendim, benim içimde bir şey yok. Daha sabahleyin kahvaltıdan başka bir şey yemedim. Olsa bile içimdekiler nefesle değil pürgatifle çıkar."

Akıllı/Mantıklı Dilaver, Orhan'ın insanların başına gelen ve değişimi için ellerinden bir şey gelmeyen olayları ruhlara, rüyalara, gizli kuvvetlere bağlar. Dilaver olaya akılcı yaklaşmayı tercih eder. "Bizim dalgınlık eseri sandığımız gülünç ya da acıklı şeyleri siz hep gizli kuvvetlere bağlıyorsunuz. Şöyle olsun, böyle olsun, dalgınlıkla hemen hiç iyi bir şey yapılmaz. Dalgınlık daima mahcupluğa uğrarlar. Çok defa kırıdıkları potun, devirdikleri çamin, yaptıkları zararın cezasını çekerler."

Şakacı/Alaycı Orhan ve Turhan, bedenlerinden sıyrılıp ruhlarına erişmek için deneme seansı yapıyorlardı ve Dilaver'i de o gün dahil ederler. Dilaver ise onlara şaka yapar ve kendinden geçmiş gibi davranır. "Dilaver, gözleri yarı kapanık, süzgün, dehşete kapılmış bir görünüm almak için bütün artistliğini kullanıyor ve işittiği sözlere gülüvermek korkusuyla dilini koparacak gibi ısıra ısıra parmaklarını kâğıdın üzerine işliyordu."

Cesur/Meraklı Dilaver, Orhan ve Turhan komşu köşkten gelen gürültünün kaynağını anlamaya çalışırken, ışık gibi parlayan bir varlığın peşinde bahçe eşyalarının tek tek insan gibi yürüdüğünü görür. Dilaver şaşırır fakat durumu daha iyi anlamak ve yakından görmek için cesur bir şekilde onlara yaklaşır ve aralarına girer. "Bu sefer ben bu alaya takılıp beraber yürüyeceğim. Bakalım ne olacak..."

Talat Bey (Şüpheci)

Karakter Talat Bey, etrafta olan gizemli olaylara her zaman şüpheci yaklaşmakta ve gerçekleri ortaya çıkarmak istemektedir. Akla ve bilime uygun görünmeyen açıklamaları her seferinde reddetmekte, başka bir açıklaması olduğuna inanmaktadır. Kendini iyi ifade edebilen, akıllı ve olgun bir adamdır.

Aktivite Kız kardeşi ve onun çocuklarıyla Velittin Paşa konağında yaşamaktadır. Kültürlü, okumayı seven, bilgili biridir. Filozoflarla, bilimsel bilgilerle ilgilidir.

ÖRNEK ANILAR

Gerçekçi Madam, Talat Bey'e öteki dünya ile ilgili durumları beş duyu organıyla algılamaya çalıştıkça anlayamayacağını söyler. Ona göre ruhların kulağa ve göze ihtiyacı yoktur. Fakat Talat Bey düşüncelerinden ödün vermemektedir. "Ne kadar kaba sayarsanız sayın Madam, etrafta olup bitenleri doğanın bana vermiş olduğu beş duyu ile ölçüp biçmeye mecburum. Bir zamanlar ortaya altıncı, yedinci duygu modası çıkarıldı ama benim beş organıma yeniden bir şey eklenmediği için bu iddianın aslının ne olduğunu anlayamıyorum."

Şüpheli/Sorgulayıcı Orhan ve Şehamet'in yatak odasında sıklıkla ruhların rahatsız edici tavırları meydana gelir. Dayı bu konuda anlatılanları dinliyor, bazı gürültüler duyuyor ama gözle görmedikçe ve kontrol etmedikçe gerçekliğine bir türlü inanamıyordu. "Talat Bey, bilinemez nasıl esrarlı fantastik bir kuvvetle mezardan hayat alemine yansıyan bu öteki dünya aktörlerinin insan üstü oyunlarını görmeyi çok merak ediyor, ama <apparition>un olduğu anda haber yetiştirilip de kendisi koşuncaya kadar dram tavsamış bulunuyordu."

Orhan (Duygusal)

Karakter Annesinin onu ve kardeşlerini dışarıya kapalı büyütmesi sebebiyle sakın, ağırbaşlı bir genç olmuştur. Fakat Şehamet'in aşkıdan sonra ilk kez annesine karşı gelerek her şeyi göze alıp onunla evlenmiştir. Araştırmayı, okumayı seven, sevdiğine karşı sadık biridir. Ölüm, ölüm sonrası, ruhlar ve hayaletler konusunda hayal gücü genişler ve inançlıdır.

Aktivite İlk eğitimi Fransız mürebbiye ile başlamıştır. Çok şey okuyarak büyümelerine rağmen ciddi bir eğitim almamışlardır. Kendi geniş bahçelerinde oynayabilecekleri oyunlarla, sporlarla büyümüşlerdir. Anneleri dışarıya kapalı, sosyetenin uzak yaşamalarını sağlamıştır. Ruhlarla, ölümden sonrasıyla, astronomiyle fazlasıyla ilgilidir ve tüm okumaları, Fransız kitap çevirileri bu konudur. Şehamet'e çok aşık olur ve onun ölümüyle cinnet geçirerek bambaşka bir ruh haline bürünür.

ÖRNEK ANILAR

İnançlı/Hayalci Orhan, ruhlara inanıyor ve zaman zaman ruh çağırma seanslarında bulunuyordu. "S.L.M. kendisini bize bu üç harfle tanıtmış olan bir ruhtur. Munis bir dostumuzdur. İyi dilekli biridir. Sıkıldığımız zamanlarda gelir bize doğru yolu gösterir, bize erişebilecek kedere karşı alınabilecek tedbirleri bildirir."

Kadercisi Dilaver, Orhan ve Turhan, ruh çağırma seansında onlara iletilen mesajı düşünür. Onlardan çok uzakta olan bir ailenin faciasından etkilenecekleri söylenmiştir. Dilaver bu kötülüğün güzel bir kız sevmekten dolayı olabileceğini söyleyip, kendini bu yolda koruyacağını savunur. Orhan ise kadercidir. "Büyük söyleme. Ruh bize bu uğursuzluğa "paratalite" uğrayacağımızı bildirdi. Bunun anlamı, ne kadar uğraşsak bütün dikkat ve çekinmeye rağmen mukadder yerini bulur demektir."

Şehamet (İçe kapanık)

Karakter Şehamet utangaç, içe kapanık ve sakın bir genç kızdır. Başına gelenler yüzünden mutsuz ve umutsuz bir yaşam sürer. Orhan'ın aşkı ise ona biraz cesaret verir. Yine de sürekli ürkek, çaresiz tavırlarıyla sürekli dikkat çekmektedir. Orha'a karşı hep dürüst davranır.

Aktivite Çok güzel bir kız olan Şehamet, her zaman etrafında dikkat çekmiş, evlilik talebi olan kişilerin ilgilerine maruz kalmıştır. Bir dönem sinemaya merak almış ve bir aktöre aşık olmuştur. Nadir Ulvi'nin bu kişiye çok benzemesiyle onunla ilgilenmeye başlamıştır. Onu huzursuz eden ve ona aşık olan iki erkeğin ruhlarıyla mücadele halindedir. Yeni taşındıkları köşkte insanlardan uzak durmak ve dikkat çekmemek için asosyal ve içekapanık bir yaşam sürmektedir.

ÖRNEK ANILAR

Duygusal/Umutsuz Şehamet duygusal ve umutsuz bir kızdır. Orhan ile evlenme kararı konusunda cesaret gösterdiğinde bile sonlarının ölüm olacağını düşünüyor, bu durumdan hiç kurtulmayacağına inanıyordu. "Ruhum öyle ıstırap cenderesinde boğuluyor ki... Vicdan özgürlüğü elinde olan her kız

gibi yaşamadıktan sonra ölümden niçin kaçıyorum? Beni sevdiği için Orhan da ölüme layıktır. İkimizde hayatın şirini bu çifte ölümümüzle tatmış olacağız.”

Dürüst Orhan ile evlenmeye karar veren Şehamet önce ondan uzak durmaya çalışmış, sonra onu elinden geldiğince uyarmıştır. Orhan'ın ısrarıyla direnci kırılmıştır. Fakat her durumda ona karşı dürüst olmaya kararlıdır. “Sırası gelince ben her şeyi Orhan'a anlatacağım. Onu, haberi olmadan kendi uğursuzluğumun karanlığına sürüklemek istemem. O benimle her felakete hatta ölmeye razı.”